

[Ministeren for Grønland.]

Det bemærkes, at forslaget ikke indeholder regler om taksationskommission til administrativ efterprøvelse af erstatningsfastsættelserne. Disse spørgsmål kan efter forslaget indbringes direkte for Grønlands landsret.

Hvad specielt angår spørgsmålet om, hvorvidt lovforslaget indeholder de nødvendige garantier for, at borgernes interesser bliver varetaget på en tilstrækkelig betryggende måde, har jeg særligt hæftet mig ved de i forslagets §§ 6, 9 og 11 fastsatte varsler henholdsvis for den offentlige bekendtgørelse af besigtigelses- og ekspropriationsforretninger, for ekspropriaternes indkaldelse til ekspropriationsforretningen og endelig for ekspropriaternes anke af en ekspropriationskommissions kendelse til Grønlands landsret.

Ud fra mit kendskab til den i Grønland herskende autoritetstro kunne det måske give anledning til bekymring, at disse varsler er gjort præklusive bortset fra bestemmelsen i § 11 om ankeadgang til domstolene, hvor der i stk. 2 er givet adgang til, når særlige grunde taler derfor, at bortse fra ankefristen.

Tilsvarende betænkeligheder har jeg også fået, da jeg blev bekendt med, at en eventuel anke til Grønlands landsret af ekspropriationskommissionens kendelser principielt ikke har opsættende virkning.

Jeg er klar over, at dette er i overensstemmelse med principperne for domstolenes prøvelse af ekspropriationssager her i landet, og jeg er også på det rene med, at en sådan ordning må være nødvendig, fordi hastende ekspropriationsformål i modsat fald ville kunne forsinkes urimeligt.

Imidlertid tror jeg, at der vil være mulighed for at mindske frygten for, at der skulle overgå borgerne uret ved disse måske noget rigoristiske bestemmelser, ved at der på tilsvarende måde, som det efter henstilling fra folketinget faktisk sker her i landet, udsendes en vejledning fra kommissarius til ekspropriaterne om deres hele retsstilling under ekspropriationsproceduren.

Det er min tanke i denne vejledning til lige at søge medtaget en kort redegørelse for, hvad der ligger i princippet om, at en anke til Grønlands landsret af en ekspropriationskendelse ikke har opsættende virkning.

Da eksproprianten jo i langt de fleste tilfælde vil være en statsmyndighed, ville jeg tro, at man kan undgå eventuelle uheldige konsekvenser af ankens manglende opsættende virkning, hvis det i et af ministeren for Grønland til samtlige statsmyndigheder udsendt generelt påbud fastsættes, at der i de tilfælde, hvor eksproprianten er en statsmyndighed, altid skal indhentes godkendelse hos ministeren for Grønland, hvis det er tanken at råde over det eksproprierede, uanset om vedkommende statsmyndighed er bekendt med, at en anke over ekspropriationskendelsen har fundet eller vil finde sted.

Yderligere må man jo heller ikke glemme, at eksproprianten ved sin råden over det eksproprierede, f.eks. ved at nedrive et eksproprieret hus, fratager sig selv et vigtigt bevismiddel, hvilket navnlig vil være uheldigt i en ankesag om erstatningens størrelse.

Hvad angår de i forslaget indeholdte bestemmelser om de formål, til hvilke der kan eksproprieres, henvises til udkastets § 1 og de meget fyldige bemærkninger til denne paragraf.

Hvad specielt angår lovforslagets § 1, nr. 11, der i givet fald giver hjemmel til at ekspropriere boliger for at skaffe arealer til andet boligbyggeri, er jeg helt klar over denne bestemmelses kontroversielle karakter. Når jeg alligevel har valgt at medtage bestemmelsen blandt de lov hjemlede ekspropriationsformål, er årsagerne hertil flere. For det første har landsrådet udtrykkeligt bedt om at få en sådan bestemmelse medtaget i loven, for det andet er det navnlig ved gennemførelsen af rækkehus- og etagehusbyggeriet i de grønlandske byer, at hjemmelen er påkrævet, for det tredje er de garantier, der er sat for at undgå misbrug, betydelige, og endelig vil loven som helhed miste sin værdi, hvis dette meget vigtige ekspropriationsformål holdes ude.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagets enkeltheder henviser til bemærkningerne til forslaget, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings villige behandling.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om fritidsundervisning m. v. i Grønland.*